

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Brassó, Nagy- s Czérna-utca sarkán
Papp F. bútorraktára fölött, 1. em.
hol a szerkesztő hétköznapiokon délután
9-11 óra között,
Bologna, mester-utca 325. sz. a.
hol minden délután található.
A lap szellemi részét illető min-
den közlemény, valamint
az előfizetési pénzek és hirdetések
hírmentesen ide küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.

BRASSÓ

helyben házhoz hordva, v. vidékre,
postán küldve:
Egész évre 7 frt felekre 3 frt 50 kr
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sor helye 5 kr (1-10 sor
helye 50 kr.) Nagyobb és többszöri hirt-
téseknek kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bérlegdíja 30 kr
Nyílt-tér sora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizetendő

Politikai, társadalmi, közgazdasági, közművelődési és szépirodalmi lap.
MEGJELENIK HETENKÉNT HÁROMSZOR: KEDDEN, CSÜTÖRTÖKÖN és SZOMBATON.

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube G. s társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelík Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

116. szám.

Brassó, Csütörtök, október 13-án.

III. évfolyam 1887.

Előfizetési felhívás.

„BRASSÓ“
negyedik évnegyedére.

Lapunk 1887. október elsejével ez év utolsó ne-
gyedébe lépven, ezennel új előfizetést hirdetünk. —
Eddigi t. előfizetőinket kérjük tisztelettel: szivesked-
jenek előfizetéseiket megújítani, minthogy
lapot csak úgy küldhetünk, ha az előfize-
tési díjak rendesen beküldetnek.

A hazafias ügy iránti tekintetből kérjük lapunk
szives terjesztését.

Előfizetési árak:

Egy negyedévre (okt.—decz.) 1 frt 80 kr.

Külföldre 5 frank.

Az előfizetők legcélszerűbben postautalvány-
nyal küldendők a „Brassó“ kiadóhivatalába.

Kívánatra bárkinek mutatványszámmal készsége-
sen szolgálunk. Gyűjtőknek 5 egyszerre beküldött elő-
fizető után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Mint eddig, — úgy ezentul sem fogunk kimélni
semmi anyagi áldozatot, — csak kérjük a t. közön-
ség b. tömeges előfizetését, mit remél

A „BRASSÓ“ szerkesztősége és kiadóhivatala.

A közművelődési kongresszus.

Budapest, 1887. október 10.

(k.) Magyarország negyvenegy közmű-
velődési egylete országos értekezletet tartott,
hogy érintkezési pontokat találjon, melyek ut-
ján szorosabb kapcsolatot létesíthessenek egymás
között.

Ez volt az eredmény. A cél más volt.
A közművelődési egyesületek egybeolvasztása
Budapest középponttal. Hiába tagadták ezt
egyesek, a cél kétségteljesen elhatárolt az volt
s csak az E. M. K. E. tagjainak köszönhető,
ha ez a cél már jó eleve elejtett. A közmű-
velődési egyesületek társadalmi intézmények.
A társadalom működését lehet egységessé tenni,
de nem szabad elvonni helyi jellegétől, mert
a társadalom fogna legelőbb frontot csinálni
minden ily törekvésnek.

A kezelést, szóval a működési irányzatot,
a vezérelveket lehet egységessé tenni, de ma-
gát a mozgalmat nem szabad centralizálni,
mert ez megöli a szervezetet, ez elveszi a vi-
dékek önkormányzatát, ez pedig csökkenti az
érdekeltséget s a társadalom, mely annyi lév-
vel, oly nemes lelkesedéssel karolta fel korunk
legegészségesebb mozgalmát, a nemzeti egység
eszméjét, hováhamarább lankadni fog s ez maj-

dan közönynyé válik, a közöny pedig gyilkos-
sává az ügynek.

Az érintkezésnek, az egységes eszközök
megválasztásának hívei vagyunk, ép úgy mint
ellenségei minden centralizációnak. Jóllehet
ezen rekriminációknak ma már tárgyaltan, mind-
azonáltal szükségesnek tartottuk ezt annak be-
vezetéseként felhozni, hogy örömmel üdvözljük
a kongresszus végső határozatát, hogy elég, ha
a közművelődési egyesületek szövetkezése éven-
kénti kongresszusok tartása által történik. Tel-
jesen elegendő. Mert mi a célja a szövetke-
zésnek? Az egységes működés. Erre pedig
elég, ha a kongresszus évenként kijelöli az irányt,
a melyben az összes egyesületek működjenek.
Mert mi a célja a magyar közművelődési egye-
sületeknek? A magyarság fenntartása, szel-
lemi és anyagi gyarapítása egyéssé. Erre az
egész országban nagy szükség van. Az al-
földön ép úgy, mint Árvamegye tótjai között,
a Dunán túl ép úgy, mint Erdély bérczei között.

Magyarország összes nemzetiségeinek tár-
sadalmi egyesítése másrészt. Erre csak
Felső-Magyarországon és az erdélyi részeken
van szüksége. Másutt a nemzetiségek nagyob-
bára egy testet képeznek a magyarsággal.

Felső-Magyarországon és Erdélyben a
hány nemzetiség, annyi a társadalom. Ez nincs
jól úgy. A társadalmi egybeolvadás a legtöbb
szükség. A nélkül politikai egybeolvadás nem
is képzelhető. A míg külön tót, szász, román
és külön magyar társadalom lesz Magyarorszá-
gon, addig nemzeti egységről szó sem lehet,
mert a nemzeti egység társadalmi egység nél-
kül nem képzelhető. A magyar közművelő-
dési egyesületeknek pedig célja: nemzeti egy-
séget teremteni és ez által az államot kon-
szolidálni.

Ez a nemzeti egység nem abban áll, hogy
a nem magyarok dobják el nyelvüket, vetköz-
zenek ki szokásaikból. Távolról sem. Ez csak
állandó s szoros érintkezés, kapocs akar lenni
magyar és nem magyar között. Társadalmi
érintkezés, a politika mellőzése. Társadalmi
akció, hogy azért, ha valaki német vagy ro-
mán, egy kalap alá férhessen a magyarral,
egy körben forduljon meg a magyarral s ne
alakítson nyelvi különbségeért külön német,
tót vagy román kört, a mint ez az ország leg-
több vidékén az eset.

A kulturmozgalom Magyarország nagy-

korúságának legfényesebb bizonyítványa, mondá
a kongresszus elnöke, Tisza Lajos gróf meg-
nyitó beszédében. Igaza van. A nagykorúság
együttal az öntudatra ébredés jele. Az ön-
tudatra ébredés pedig a higgadság és komoly-
ság nélkülözhetetlen kelléke. Ez jellemzi kul-
turmozgalmunkat is, melynek eddig egyetlen
kóros kinövéséről sincs tudomásunk.

„Tapintatlan ember minden nemzetben,
minden társadalmi rétegben akadhat, de ezek
szórványos nyilatkozataival a nemzet szolida-
ritást nem vállal,“ mondá Tisza Lajos gróf,
a kongresszus elnöke, megnyitójában. A ma-
gyar nemzet nem is vállalt eddig soha szoli-
daritást a tulzókkal, chauvinistákkal, ha akad-
nak közöttünk ilyenek is. De joggal követel-
heti meg épen ezért az e hazát lakó összes
nemzetiségektől együttvéve és külön-külön is,
hogy vállaljanak szolidaritást azon tulzó izga-
tókkal, kikről épen Tisza Lajos mondá:

„Egyes izgatók. Lehetnek ugyan közöttünk önzetlen
rajongók, —nem akarom tagadni— kik azt hiszik, hogy
chauvinisztikus izgatásaik által szent István ezredéves
birodalmának ezred év óta fennálló kapcsait képesek
lesznek szétörni s beteges ábrándjaik szerint megváltoz-
tatni Európa földabrosztát, de legnagyobb részüknél az
izgatás tulajdonképen kenyérkereset, avagy szereplési visz-
keg. És hogy ezt kielégítsék, nem átalják a tájékozat-
lanok véleményének félrevezetését megkísérlni: a mi
tagadhatatlanul sikerült is nekik bizonyos fokig.“

Ha a nemzetiségek kilövik maguk közül
e salakot, első sorban önmaguknak fognak jó
szolgálatot tenni.

Hogy pedig előbb-utóbb a nemzetiségek
erre hozhatók legyenek, azt szintén akarják a
magyar közművelődési egyesületek, ez nyílt s
bevallott céljuk is.

Erre nézve, hiszszük, hogy a közműve-
lődési egyesületek évenkénti kongresszusa üdvös
befolyással lesz, különösen ha száműzetik azok-
ból minden olyan kérdés, mely a társadalom
hatáskörét túllépi.

Ily szempontból üdvözljük mi is a kon-
gresszus határozatát.

Külföld.

Brassó, okt. 12. — Az eddig beérkezett tudó-
sítások szerint a bulgáriai választások eredménye:
250 kormánypárti és körülbelül 40 ellenzéki, a kik
felerészben Zankov, fele részben Radoslavov hívei.

A választás; a legszebb rendben ment végbe,
Zankov és Karavelov hívei tartózkodtak a szavazástól

A „BRASSÓ“ TÁRCZÁJA.

A hontalan.

— Beszély. —
(Folytatás.)

8) Egész élete hontalanság volt. Elhagyott, eltévedt
gyermek volt. Szíve egy igaz, résztvevő kebel után
vágyott. De nem mert hitelt adni azon gondolatnak,
hogy végre talált ily szívet. De azért a polgármester
barna feje ott lebegett előtte éjjel-nappal, álomban
és ébren. Pedig már nem volt fiatal arc. Halántékán
s rövidre nyírt szakállán már az ősz dere mutatkozott;
homlokát, szemöldökei között mély redő barázdálta át,
sötét szemei szomorú, fáradt tekintet kölcsönöztek neki.

De ha a szempillák felemelkedtek, e szemek
szikráztak még, erőtlől és erélytlől csillogtak, vonásai-
ban annyi nemesség ült, és egész lényé sokkal nagyobb
fölényt gyakorolt, mint akármely fiatal arc. Ilyenkor
egész lényé egy nemes jellem tükörképe volt.

Napról-napra nőtt Gabriella bízalma a polgár-
mester iránt s mintegy meggyőződésé vált benne azon
hit, hogy a világ minden bajával szembeállna, az
élet minden terhe csak áldás volna reá, ha bírná az
ő jóindulatát.

Midőn az igazgatónő egy napon csipősen meg-
jegyzé, hogy reméli, miszerint az iskolaév kezdetével
a gyakori látogatások a társaságban meg fognak szűnni.

Gabriella először életében bátorkodott visszafelelni,
kijelentve, hogy ő kötelességeit mindenkor híven fogja
teljesíteni s ennél fogva jogosítva érzi magát, korlátla-
nul rendelkezni szabad ideje felett.

Azonban a polgármester nővérenek elutazása
véget vetett a kedélyes napoknak. Gabriella még egy
fájdalmas isten hozzádot mondott a kedves nőnek a
pályaudvaron s fájdalmas érzésekkel tért haza lakására
az alkonyuló estén, kisérv a polgármester s fia által.

Midőn a kapunál a polgármester kezét nyújtá
neki, így szólt hozzá: Most ismét egészen egyedül le-
szek. De higgye meg, kedves Gabriella, ha az illem
ugyan akadályoz abban, hogy önt úgy lássam nálam
ezentul, mint eddig ezen felejtethetlen hetekben, ab-
ban nem fog akadályozhatni, hogy barátja maradjak!
Barátja az egész életre!

E szavak annyira boldogították Gabriellát, hogy
azt hitte, hogy soha többé bú nem éri őt s nagy akara-
tával s munkakedvvel fogott újból hivatásszerű fog-
lakozásához. De rövid idő múlva már mély sohajok
jelzik s be kellett ismernie önmagának, hogy dacára
ezen szép barátságának, ő most ép oly elhagyatott,
mint ezelőtt. Hisz barátja oly távol volt tőle! Ha
mindjárt csak egy kerti fal választotta el őket egy-
mástól; ha mindjárt hetenként kétszer találkozott is
vele háza küszöbén jövet vagy menet, és üdvözlötték
is egymást, bizonyos beszélgetés lehetetlen volt.

Barátja lényében türelmetlenséget, szemeiben bá-
natot vett észre s még sem oszthatta vele meg fájdal-
mát, még vigasztaló szót sem mondhatott neki. Egy-
szer szegyenkezve kockáztatott egy kérdést. Vajjon
sok kellemetlensége van-e hivatalában, hogy mindég
oly komoly?

A polgármester hevesen ragadta meg a leány
kezét, szikrázó szemekkel nézett reá.

— Oh nem! — mondá azután bánatosan —
oh nem! A mi engem elszomorít, az mélyebben fek-
szik. Nem a polgármestert, hanem az embert illeti!

Ez idő óta Gabriellát is benső nyugtalanság
fogta el.

* * *
Felséges októberi napok voltak; Az ősz egész
pompájával köszöntött be. A természet szingazdag
tájképéhez hasonlított.

Meg az iskola termek falai között is érezhető volt
a természet áldása. A nap melegen sütött be az ab-
laktáblákon, fényt vetve a falakra s nyugtalanította a
gyermeket.

Gabriellának egész napon sok bosszúsága volt
növendékeivel. Este a tanítónő théasztalánál csak
mogorva arcok voltak láthatók torzalkodás és szó-
váltás hallható, a mint az ily vén kisasszonyok minden
csékélység felett össze tudnak zördölni.

(Folytatás következik.)
pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.

Radoslavov is hasonló magatartást ajánlott hűveinek, de azzal az indoklással, hogy tekintettel a fejedelmre, elejét kívánja venni a választók között felmerülő minden esetleges összekocczásnak. A sophiai választás eredményének kihirdetése után a lakosság ovatióban részesítvén Stambulov miniszterelnököt, a fejedelmi palota elé vonult. Itt két sophiai polgár hazafias beszédet intézett az erkélyen megjelenő fejedelemléhez, ki köszönetét fejezte ki a lakosság nyugodt s hazafias magatartásáért. Az eddigi jelentések szerint csak Plevnán, Rahován és Aidosan fordultak elő kihágások; a hol a zankovisták véres összeütközést provokáltak. Ferdinand herceg szigorú vizsgálatot rendelt el.

A választások alkalmából a fogházakat, hivatalokat és a távirtda hivatalt csapatok őrizték. A város különböző részein katonaság volt felállítva s lovasőrszolgálatok czirkáltak a városban. A hivatalos választási eredmény szerint Stambulov 3020, Stranzky 2915, Gesov 2873 és Bozilov 2919 szavazatot kapott, minél fogva Sophiában a kormánypárt jelöltjei választottak meg. Radoslavov 15, Stojlov 19, Zivkov 7 és ezen kívül hét zankovpárti jelölt egyenkint csupán 1—2 szavazatot nyertek.

Szófia, október 12. A választások megejtése után nagy néptömeg vonult a fejedelmi palota elé lelkesen éljenek a fejedelmet, ki szíves köszönetét fejezte ki a tüntetésért. Ezután nagy ovatiót rendeztek Stambulov lakása előtt, miközben ezt kiáltották: „Éljen Stambulov, Bulgária megmentője!” Stambulov köszönetét nyilvánítva a kifejezett bizalomért, mire a tömeg, néhány nemzeti táncz rendezése után nyugodtan szétoszlott.

A vidéken a választások szintén a legnagyobb rendben folytak le; csupán Plevnában, továbbá a zahoviczai és skutloviczai kerületekben voltak véres vereskedések. Az eddig ismert választási eredmények a kormányra nézve kedvezők. Zankovot Rahovában választották meg.

Román lapszemle.

— Lecsapott a villám a tiszta égből a Gazetára. A „Tribuna” utilipit keres. —

Hol történhetett az a csoda, hogy lesujtson a villám tiszta égből a Gazetára? Hol más egyebütt, mint Beszterczén, mint a „Tageblatt”-nak Segesvárt. Annak br. Bánffy Dezső, ennek meg gr. Bethlen Gábor a réme, azaz, hogy csak szeretnek e hazafias főispánokkal másokat rémitni, mert ők bátrabb legények, hogy sem félnek tőlük.

A „Gazeta” románja ezeket írja Beszterczéről. „A múlt május havi trikolor ügyünk még nem ért véget. A maros-vásárhelyi kir. tábla megsemmisítette az elsőfoku ítéletet, kijelentvén, hogy ezen ügy nem tartozik az ő hatáskörébe s így áttette a közigazgatási hatóság körébe. Bánffy basa nehogy elveszítsen valamit „hazafias érdemeiből”, újabb vizsgálatot rendelt és Kőszegvári rendőrkapitány szintén „hazafi” és nagy románevő, újból jegyzőkönyvet vett fel és kikérdezte a májusi kalusereket. A napokban felolvasták az ítéletet s névszerint Grigorescu Teófil derék tanító 75 frtra és 10 napi fogságra, Szilasi esperes 30 frtra, a többi kaluserek egy-egy napra és 3—3 frtra ítéltettek. Ime a villámcsapás!

Ime tkts. szerkesztő ur, milyen szabadok vagyunk a magyar alkotmány alatt! Még Románia színeivel sem parázdhatunk. A mi azonban még több, egy románnától a vitéz Kőszegvári elvettette a román övet. Ez elküldött a román templomba két rendőrt, hogy vegyék el minden románnától, a kinél lesz, a román nemzeti öveket. A rendőrök azonban más dolog után láttak, hogy sem Temur-Lenk-Kőszegvári parancsát teljesítsék, mert ez hallatlan botrány fogott volna lenni. Nehéz az embernek magán uralkodni, midőn ennyi barbárságot lát a közigazgatási közegek eljárásában.

Hát igyék egy pohár jó hidegvizet . . .

„Az uralmon levők önkényű akarataoda juttatták a dolgot, hogy már nem lehet tudni, hogy mi ma a törvény és mi a szabad, mi nem.”

Igy csattog a beszterczei román isten nyíla a Gazetában egy egész vezércikkben, pedig itt nem lohogóról van szó, csak nemzeti kosztümről, a melylyel Beszterczén ugy a román esperes, tanító és kaluserek valamint a románnok nemzeti érzelmeiket, nyelvük iránti hitüket, ősi szokásaikat nyilvánítják, már t. i. Románia színeivel. — De nagyon csalódnak a beszterczei despoták, mert a román nem zsidó. Az ellene való eljárás kegyetlensége azt eredményezi, hogy még inkább ragaszkodjék nyelvéhez viseletéhez, szokásaihoz s Románia színehez. A szentenczia ellen tiltakozik a művelt világ előtt.

Itt aztán vége a csattanásnak is, a dörgésnek is. midőn protestál a művelt világ előtt. Hát aztán mondja-e erre a „Gazeta” a beszterczei románnak: „Atyám, adóhivataloknak elrendelte, hogy jövőre német és ro-

fiai, legyen eszetek valahára s tudjátok meg, hogy nem Románia, hanem Ungária polgárai vagyunk s így Románia színeit nem illetnek meg minket.

Majd bizony! Sőt inkább olajat önt a tüzre, midőn azt hirdeti, hogy rácsapott tiszta égből az isten nyíla azért, mert elítélték azon magyar honpolgárokat, kik Románia színeivel ékesítették fel magukat. Nem kell félni, nem ütötte meg a villám, holnap ott kezd, a hol ma végezte, fogja a parázst. Így áll jól neki, valameddig tart.

Hát a Tribunánál mi a baj? Egy bolond beledobott egy követ a román assotiatuinea által alapított román polgári leányiskolába s most már huzza azt ki onnan száz okos férfi és nő. A szennyest odahaza kellett volna kimosni, de Szlavics János a publikum előtt szokta a sulykot forgatni. Nekirontott az iskola beléletének. A szebeni román nőegylet aztán kivette a Szlavics kezéből a sulykot s a Sz. hátához, fejéhez vágta, még pedig uni sono. Szlavics nem tanult meg annyit teljes életében, hogy nem jó dolog a nőekkel összeveszni.

Nem lesz annak jó vége. Most már ömlenek a nyilatkozatok a Szl. fejére. Menenius Agripa épen a Szlavics koz-ókját fenyegeti s tudtára adja, hogy van tő annak is a megférczésére. Már aztán az ilyenekre Szlavics is felkiált. „Már siess hazádba vert hátam.” Azonban csak akkor futamodik meg, midőn meggyőződik, hogy ő hiába ragadta kezébe a sulykot. Elvonul annak a vigasztaló tudatnak birtokában, hogy a birodalom ezen keleti részében ő volt, a ki legnagyobb sulykot forgatott. Nem lesz többé Szebenben ilyen román sulyokból önvéreinek összevesztésére

Czenkalji.

Uj magyarosítási intézkedések.

— Res saxonicae. —

Három vezércikk jelent meg e czimen a helybeli német lapban: péntek, szombat és hétfőn. Az elsőnek tárgyat képezi a közlekedési miniszter rendelete a hivatalos levelek magyar czimezése, a másodiknak a szebeni pénzügyigazgatóság azon rendelete, hogy csak magyar nyelvű nyugtákat fogadjanak el a kir. adóhivatalok hasonlóképpen a harmadiknak.

Mindhárom cikk igen kemény. Az érdekesebb részeket itt reprodukáljuk:

„Az urakodó faj magyarosítási mániája gyengítettlenül tart, sőt legújabb időben ismét gyarapodnak a magyarosítási intézkedések.”

Most idézi a hivatolt közlekedési miniszteri leiratot s végül így lakad ki: „Ez a rendelet nyílt törvénytétel.”

A cikk nagyobb részét a nemzeti törvény idézete foglalja el, t. i., hogy az egyházak, községek stb. maguk állapítják meg közlekedési nyelvüket (Verkehrs-Sprache.)

Majd így folytatja: „Az idézett törvény rendelkezései oly tiszták, mint a nap. A közigazgatási, egyházi s községi hatóságnak jogukban áll, sőt egyes esetekben kötelességük, levelezésükben nem a magyar, — hanem az országban divó valamely más nyelvet használni. A czim azonban lényeges része a levelezésnek, különben a czimzett sok esetben nem is érthetné, kinek szól a czim.

... Azon megkísérelt indokolása a rendeletnek, hogy a postahivatalok kellően ellenőrizhessék, vajjon a bérmentesnek jelzett levelet csakugyan megilleti-e a bérmentesség, a törvény világos értelmével szemben nemcsak ügyetlenül sophistikus, hanem meglehetősen gyermekies is. Mert egy postaküldemény portomentessége nem a czimról, hanem a levél tartalmából ítélhető meg, mely azonban fel nem bontható.

A miniszter ezen tetsz-indoklással talán arra akart czélozni, hogy a postatiszt nem ért más nyelvet mint a magyart. Ily feltevés hajmeresztő. Hát hogy képes a postatiszt a nem magyarul czimzett magánleveleket továbbítani? Minden postatisztnek kutya-kötelessége (verdamnte Pflicht), ismerni az országban divó nyelveket, mert ő a nép szolgálja s népért van itt, mely Magyarországon nemcsak magyarból áll, hanem nagyjából nem magyarokból. Egy postatiszt, ki nem ért mást, csak magyarul, teljesen alkalmatlan szolgálatára s ilyen nem volna szabad alkalmazni. A rendelet egyszerűen erőszakos magyarosítási intézkedés és törvénytelen megadózatása a nemmagyaroknak.”

Ez az első cikk lényege. A második Bethlen Gábor grófnak szól.

„Az erdélyi par excellence basa, gróf Bethlen Gábor, a szerencsétlen Nagy-Küküllőmegye főispánja, mint elnöke az erdélyi magyar ügynevezett kulturregletnek, főfeladatául tekinti a magyarosítást. A szintén uralma alatt álló Kis-Küküllőmegyében találták fel a magyarosítási adót. Most kisütött egy új magyarosító eszközt s az alatta álló nagy- s kis-küküllőmegyei kir. adóhivataloknak elrendelte, hogy jövőre német és ro-

mán nyugtákat el ne fogadjanak, hanem csak magyar nyugták alapján eszközöljenek fizetéseket.”

Ezuán elmondja a dolog történetét, miként adott ki hasonló rendeletet a pénzügyigazgatóság. Közbe-közbe egy ily kifakadás van: „Miniszteriumaink valóban hallatlan tökélyre vitték a törvény elesavarását s mellezőzését. . . .”

Diffice est, satyram non scribere. A király közlebről Nyitrán, Csáktornán, Déván s Kolozsváron oly válaszokat adott nem magyar küldöttségeknek, melyekben többek között a törvénytiszteletet is hangsúlyozta. *Miért nem intéz ő Felsége egyszer magyarokhoz s nevezetesen a magyar miniszterekhez törvénytiszteletre vonatkozó intést? Itt sürgős szükség volna rá. . . .*

„Ez csak két új eset azon százak közül, melyek mindég napirenden vannak.

Ily módon végig kinczhatnak (auf's Blut gepeinig) az ország nem magyar polgárai, ha használni akarják anyanyelvüket. Ily eszközökkel akarják őket a magyar nyelv tanulására bírni, hogy ne legyenek lép-ten-nyomon szakaturáknak s károsodásoknak kitéve. Ily túsúrák által akarják talán a nem magyarokat megfégyíteni (mürbe) s hajlékonyabbá a magyarosításra. Így megy tovább lépésről-lépésre, míg végre talán odaérnek, hogy számúzik az összes iskolákból a nem magyar tanyelveket. Ha ily alakban reáerősztolták egyszer a nem magyar nemzetiségekre a magyar nyelvet, akkor a czél el van érve. — Mert ha a magyar nyelv egyszer a kizárólagos tannyelv lett, akkor vége az anyanyelvnek. — Egyeseket uralhat két nyelv is, de egész népet nem. De a nyelvben él a nép a nyelv közvetíti a műveltséget és a magyar nyelv mindenkor csak magyar műveltséget fog közvetíteni. Ez Aponyi gróf kulturális egysége, mely után mi szokszok egyelőre nem vágyódunk, ép oly kevéssé, mint a románok, szerbek, tótok s ruthének.”

Városi ügyek.

Brassó városi közgyűlése.

Már mult számunkban röviden említettük volt, hogy a városi képviselőtestület hétfőn gyűlést tartott és megszavazta a költségvetést.

A gyűlés lefolyásáról következőkben tudósítunk.

Mikor Jakobi Károly tanácsos, mint h. polgármester, a gyűlést megnyitotta, összesen 27 képviselő volt jelen, kiknek száma később 45-re szaporodott.

Konrád városi könyvelő előterjesztvén a költségvetési javaslatot, minden indoklás nélkül kéri a tanács nevében annak megszavazását.

Schnell Károly ügyvéd kellemetlenül érzi magát indítatva, visszatérni egy oly ügyre, melyet már mult évben is hangsúlyozott. A költségvetés formátlan. A tanács nem is tartja szükségesnek legalább néhány szóban indokolni a terhek emelkedését. A költségvetési javaslatot kinyomatják s azzal megvan. Nem érti, hogy egy városi tanácsnak ne legyen annyi ambíciója, hogy legalább valami indokolást adna. Ismét kénytelen felhozni az évi jelentéseket. Mult évben a polgármester határozott ígéretet tett, de nem váltotta be azt. Ez így nem tűrhető tovább. Ily eljárás nem méltó sem a városhoz, sem a polgármesterhez. Nincs senki, se tanács, se képviselő, se törvényhatóság, se miniszter, aki tudná, hogyan áll Brassó város. Mi az oka annak, hogy nem jövünk ki abból a pocsolyából, melybe rekedünk (aus dem Sumpf, in dem wir stecken)? Csak 7—8 év óta van pótdómk. Akkor elenyésző csekély volt, de nem merte volna senki sem hinni, hogy ma 25% legyen, ámbár meggyőződése, hogy ez sem a valódi, ennél több fog kelleni. Ennek véget kell vetni. Mi magunk kénytelenek vagyunk ezt megszavazni, a nélkül, hogy tudnók miért.

De vajjon mit mondjunk a polgárságnak? Az jogosan követeli, hogy beszámoljunk neki. De nem tehetjük, mert a tanács minket sem világosít fel. Elvégre meg kellene győznünk a közönséget, hogy ezek a terhek elkerülhetetlenek s vagy helyesli működésünket, vagy ha nem, kötelességünk lesz félreállni, hogy lépjenek ők ide s találjanak jobb módot. De erre legelőbb nekünk van szükségünk alapos információra. Elfogadják ugyan a költségvetést, de indítványozza, hogy a polgármester a tanács útján komolyan utasítsa a városi szabályzat értelmében évi jelentéseit pontosan előterjeszteni.

Kärtsch főmérnök kijelenti, hogy az ő jelentése a költségvetés részletes tárgyalásával együtt fog felolvasatni.

A gyűlés elfogadja Schnell indítványát, valamint a költségvetési javaslatot is a részletes tárgyalás alapjául.

A részletes tárgyalásnál igen érdekes volt Alesius Oszkár városi tanácsos felszólalása, a ki ki-

mutatta a malmok jövedelme tételénél, hogy a költségvetésben a bevételek rendesen 50%-kal vannak magasabbra előirányozva, mint a mennyi a tényleges eredmény. Ez illuzórássá teszi az egész költségvetést. Szerinte a költségvetés hiu remény csak, merőben öntudatos amitás. A kiadás ugyanaz, de a bevétel korántsem.

A gyűlés kedden is és még szerdán is tovább folyt, vitatva az egyes tételeket.

Az E. M. K. E. múlt éve.

(Az igazgató-választmány jelentése.)
(Vége.)

Levelezéseink és hírlapi fölhívásaink nemcsak a társadalmat, a közigazgatási, törvénykezési, közoktatási, közegészségi intézmények igazgatóságait nyerték meg ezerszeres megrendelésekre s belforgalmunk állandóvá tételére, hanem kérésünkkel s utánjárásunkkal sikerült erdélyrészi kisiparunknak épen a vámháborus időben való alimentálása végett az első fogyasztóól, a kincstártól előbb 100,000, majd 50,000 frt munkát nyerni meg.

Itt is Horváth Gyula éber s szívvel lélekkel odaadott munkásságának köszönhetjük, hogy báró Fejérváry Géza honvédelmi miniszter ur a népfőlkelés fölszereléséből 100,000 frt bakkancs- és szíjmunkát juttatott Erdélynek olyképp, hogy központi minták adása, az óvadéknak 10%-ról 5%-ra szállítása, az átvétel helyéül Kolozsvár megengedése stb. által minden lehető könnyöbbségére volt a E. M. K. E.-nek s bátorítására a kisiparnak. de az egyesület vállalta magára, mintegy erkölcsi vállalkozó gyanát az iparosoknak városonként való konszorciumba szedését, a munka részletes kiosztását, a kincstári bizottság előtt átszolgáltatását, szóval egy központi nagy vállalkozó minden rengeteg teendőjét, izgalmát és felelősségét.

Am az E. M. K. E. örömmel tette, mert meg akarta szerezni az erdélyrészi kisipar számára a bizonyosságot, hogy a hadsereg számára időre, mennyiségre és minőségre bármely pillanatban szállítani képes, hogy tehát a felelős miniszter bármely időben a véd-képesség kockázatása nélkül itthon és a kisipar által is készítheteli el a szükségleteket, ha nem egészen, megfelelő részben.

Nagy munka volt: számba venni egy országrész összes iparosainak munkaképességét, kiválogatni a beválókat, csoportonként szövetkezésre birni őket, érintkezni velők — mondhatnók oktatni őket, — raktárt kezelni központilag számokra, átadni a munkát az államnak, elszámolni föl- és lefelé annyi fővel, annyi ezer darab után. De tettük örömet a legnagyobb áldozatok árán, mert kivívtuk, a mint egész hitünkkel reméltünk előre, hogy a kincstár Erdély iparosainak legelső munkáját és — csekély kivétellel — föltétlenül jónak találta.

Az egész erdélyrészi társadalom do'gozott a vállalkozás módzataiban egészen járatlan kisiparosaink ez első rigorosum tétel sikerültén, a mint ez a fiókokról szóló rész megfelelő helyein részletesen feltüntetve van.

Aug. 15-én adtuk át az utolsó szállítmányt mely meg sem történt még, midőn a magyar kormány 15,000 méter posztó megrendelést tett általunk k. b. 45—50,000 frt értékben.

Az egyesületnek minden iparmozgalmában kész-séges közege volt Binder Lajos erdélyrészi m. kir. iparfelügyelő.

Apróbb közzgazdasági lépésekkel nem foglaljuk le a figyelmet. Megemlítjük azonban, hogy az E. M. K. E. utóbb Erdély börttermelése érdekében, egyik elsőrendű legnagyobb kiviteli intézmény, az »Erdélyi Pinczeegylet« kebelében foglalt elerőtéljes álláspontot, hajtvá e megállott nagyfontosságú vállalat átalakulását s magának részvényeinél fogvó beleszólást és befolyást biztosítván az igazgatóságban; megemlítjük, hogy az ifjabb kereskedelmi nemzedék aug. 14-én és 15-én tartott kolozsvári orsz. értekezletét, annak előkészületeit minden erkölcsi erejével és befolyásával sietett támogatni; s hogy egybegyűjtötte és állította tervét, annak is, hol mily lokális ipari feladatok várják az egyesület tevékenységét rendre a jövőben? Utóbbi pont százszoros szállal játszik bele a kitelepítés vajadás alatt levő kérdésébe s részletes tárgya'ásra lel az alább megemlitendő memorandumban.

Közzgazdasági cél lebegett azonban még előttünk, midőn kiterjedt figyelmünk a szak, illetve a reális oktatásra és intézményeire is s egyelőre évi 150 frt segélyt szavaztunk meg 10 évi időtartammal a dévai főreáltanoda tápintézete, évi 100 frtot ugyancsak 10 évi időtartamra a brassói közép kereskedelmi és ipariskola konviktusra, 50 frt segélyt a szászvárosi s 100 frt segélyt a nagy szebeni iparos ifjak olvasó és segélyző egyesülete számára, évi 300—300 frtot 10 évig egy Magyar-Igenben és Mező-Szengyelen s évi 100 frtot s szintén 10 évig egy Nagy-Rápolton felállítandó

női munkatanítói állomás számára. A Deés városi választmány 100 frtot szavazott meg a deési iparos ifjak önképző körének.

A trónörökös Görgényben.

— Saját tudósítónktól. —

I.

Görgény-Szentimre, 1887. okt. 9.

Folyó hó 9-én reggel 8 órakor a trónörökös kíséretével együtt az udvari kápolnába ment, hol Kovács Ferencz maros-vásárhelyi apát-plebános misét tartott, mialatt a kásvai görög templomban a hajtók részére — a kik többnyire románok — szintén misét mondottak. Ennek végeztével, daczára a szakadó esőnek, a már készen álló fedett kocsikba elindultak a Rakotyás nevű erdőrészbe medveadászatra. Csak d. u. öt órakor érkezett haza a trónörökös kíséretével, habár az eső egész nap hullott, a mi, valamint a síkamlós talaj, nagyon akadályozta a hajtókat működésükben. A vadásztársaság mégis helyt maradt. Az első hajtásban semmit, a másodikban 3 medvét vertek fel, melyek azonban az oldalon elmenekültek a sűrű bokrokban, hova ezen ködös időben — mikor 20—30 lépésnyire alig lehetett valamit látni — nem lehetett követni. A harmadik hajtásban Lipót bajor herczeg lőtt egy nagy kifejtett vaddisznót. Ezután átvázva, átfázva bár, de mégis nagy örömmel tértek vissza a másfél órai távolságból, örvendve, hogy daczára a rossz időnek, mai fáradságukat is siker koronázta.

Ma 6 órakor udvari ebéd van, melyre Kovács apát-plebános, Körösy főszolgabíró is hivatalosak. Ebéd után fél nyolczkor a szokásos elmaradhatlan tor Pongrácz zenekara és fáklyák fénye, valamint a peczerek kürtzengései között a kastély gyönyörű parkjában.

A trónörökös szerdán este elutazik.

II.

Görgény, 1887. okt. 10.

A tegnapi esős időre ma a legszebb idő következett. A trónörökös kíséretével reggel hét órakor 5 négyes fogaton a legjobb kedvvel kiment a Hodántól északra fekvő Tyiro nevű erdőrészbe. Ma ismét három hajtás lesz. Eredménye iránt a legjobb kilátások vannak.

Délután 5 órakor a trónörökös kíséretével vizsztatért a vadászatról, melyhez a szép idő folytán mindenki szép eredményt kötött volt még a reggeli kivonuláskor és csakugyan fáradságuk eredménydus is lett; mert Leopold bajor herczeg egy hatalmas medvét terített le, melynek 5 lövés kellett, míg párját kiadta. Este 6 órakor udvari ebéd a legvidámabb hangulat között. Pongrácz zenekara a legválogatottabb darabokat huzta. Fél nyolczkor következett a legnevezetesebb esemény: Lipót hg. vadászszá üttetése ő fensége által, ki jobb térddel a medve hátára ereszkedett és ő fensége által a vadász-késsel a vállán háromszor érintetett.

Ez az első medve, melyet a herczeg lelőtt. A vadászszá üttetés a kastély parkjában történt, hol a hatalmas áldozat zöld ágakon arczezal a kastély felé fordítva fel volt állítva. A medve 210 kilót nyom. A vadászszá üttetés után a jelen volt közönség megjelenezte a herceget és többen rögtön gratuláltak neki, kikkel kezét fogott; a kürtös peczerek egyike pedig, a ki ő fenségének a mai napon hajtója volt, beszédet mondott magyarul, mely körülbelől így hangzott: »Is-ten éltesse a Felséges uralódó házat és annak minden tagját, hogy még sok években jöhessenek hozzánk medvét löni«

Ezen — a közönség által nem is álmódott — egyszerű, tanulatlan embertől, de t szta szívből származott jó kívánság mosolyt csalt minden jelen volt arczára rangkülönbség nélkül. Még az idegen nemzeti-ségük is kíváncsiak voltak reá, hogy ez egyszerű ember mit mondhatott és a közellevők által megmagyaráztatták annak értelmét s tartalmát. Az öröm leirhatatlan.

Ma éjjel 8 farkas Szent-lmre határán és közelen egy lovat felfalt. Vadállat van elég, de sok kárt is okoznak, úgy az állat állományban, mint a termésben.

A ma lőtt hatalmas példány belét kivéve, holnap gyors szállítmányként Bécsbe küldik kitömés végett. Lipót herczeg a hajtók között leendő kiosztás végett Pausinger erdőgondnoknak nagy összeget adott.

Szerbia kereskedelmi viszonyai.**)

(Vége.)

A szerb kereskedő váltóját, ha csak lehetséges mindig beváltja, mert váltótörvényük az adósra nézve igen szigorú. Különösségénél fogva megemlítjük, hogy

*) Múlt számunkra már elkésve érkezett, mert csak a 11-iki déli postával kaptuk. Szerk.

**) Lásd a „Brassó“ 109. számát.

Szerbiában férjes nő váltókötelezettséget csak úgy vállalhat, ha férje ezt megengedi. Ezen beleegyezés a váltón magán tüntetendő ki a következő szavakkal: én mint férj beleegyezem, hogy nőm ezen váltót aláírhasssa. N. N. És ezen nyilatkozattal a férj is hallgatolagosan váltókötelezettséget vállalt el. Érdekes még a csödtörvény azon határozata, hogy a vagyonbukott ellen akkor, mikor a csödtömeg az összes hitelezőket teljesen ki nem elégíti, a fenytő eljárás hivatalból indítandó meg. Ez okból a bukott szerb kereskedő mindenáron egyezkedik hitelezőivel. Kereskedelmi törvényisékek a következő városokban vannak: Belgrád, Nis, Valjevo, Sabae, Negotin, Pozsarevac, és Szendrő.

A hitelviszonyok az országban már meglehetősen jók és csekély elővigyázattal bátran lehet hitelezni. Még 20 év előtt hiteles ügyletek teljesen ismeretlenek voltak, csak készpénz fizetés mellett kötöttek. Mintegy tíz év előtt kezdtek előbb a Duna melletti országok és csak azután az ország belsejében lévő helységek kereskedőinek áruhitelt nyitni. — A pénztézetek száma jelenleg 24-re rug. Legtöbbje ezen bankoknak és takarékpénztárnak pár év előtt rendszerint úgy alakult, hogy kiadtak 5000 darab részletjegyet, melynek aláírói 20 havi 5 frankos részletekben szerezték be a részvényt. A leszámítolási üzletet nagy elővigyázattal üzik és szabály az, hogy csak azon váltókat eskomptálják, melyek oly 3 bejegyzett kereskedő aláírásával vannak ellátva, kik az illető pénztézet részjegyeit is birják. A pénztézetek Szerbiában nagyon ritkák; mert a bank pénze után fizet, mikor azt könnyű szerrel uzsora kamatokra is kölcsön adhatja. Az uzsoráskodás nagyban burjánzik, de remélhető, hogy a szerb kormány nemsokára életbe lépteti az uzsorátörvényt, mert a törvényhozó testület példát vesz a mi intézményeinkről. A szerbek jó hírnevén nem egy csorbát ejtettek a bevándorlottak. Többnyire kétes jellemű idegenek telepednek le, leginkább az északon fekvő városokban, kiknek kenyérkeresete a hiszkény hitelezők kijátszása.

Szerbia forgalma, a hitelviszonyok javulása folytán, mely különösen királysággá tétele óta datáldik, hihetetlen gyorsan emelkedik nagyságban. A mostani import majdnem háromszorosát teszi a 6—7 év előtti bevitelnek. A közlekedési eszközök tökéletesedése folytán a kivitel is ily arányban nő. Legjelentékenyebb kiviteli cikkek, mint szarvasmarhák, disznók, bőrök stb. monarchiánkba kerülnek. Exportképes borait, különösen a negotini Francziaország vásárolja, végül gabra feleslege Svájez és Németországban talál piacot. Bevitel csak ipartermékekben van. Az összes szükségletnek csaknem felét monarchiánk fedezi és bár kemény versenyt kell kiállanunk a németekkel és a Trieszt felől betóduló angol árukkal, mégis nagyobb energia mellett könnyen el lehet érni, hogy Szerbia még többet vásároljon nálunk.

A szerb nagy kedvelője a csece-becsének. A nők a ruházatnál csak a kirívó és tarka színeket kedvelik és mindenütt első sorban az olcsóságra néznek, míg a minőség csak másodrangu kérdés. A hires magyar vendégszeretet, ha nem is mulja felül, de bizonynyal eléri a szerb vendégszeretetet, a mi egy adag keleti szokás. Ha egy idegen valamely családhoz betér, első dolga a házigazdának öt czukros vízzel, czukrozott gyümölcs és feketekávéval megkínálni. Ezen tulajdonság daczára azonban szörnyen gyanakvó és bizalmatlan.

A szerbiai üzletek tulnyomó része utazók vagy ügynökök közvetítése mellett történik, de a személyes vásárlók sem ritkák, mert a szerb kereskedők seregese keresik fel úgy a bécsi, mint a budapesti piacot. Azonkívül rendes látogatói a brünni vásároknak. Szeretnek alkudozni s nem ritkák a „chicane“-ok De mindemellét talán legbiztosabb piacunk a Balkánon Szerbia és a mi földolog, kereskedőink ma már a legnagyobb nyugalommal hitelezhetnek ott.

Helyi és vidéki hírek

Erdőri szakvizsga. Az évenként tartani szokott erdőri szakvizsga folyó hó 10—12-én tartatott meg városunkban a megyeház nagytermében Nagy Gyula kir. erdőfelügyelő elnöklété alatt. Vizsgáló biztosok a földmiv.- ipar- és kereskedelemügyi m. kir. miniszterium által Zaniner Ede városi erdőmester és Várnai Sándor kézdi-vásárhelyi járási főerdész kéretett fel. Összesen 16-an jelentkeztek, kik közül azonban egy nem tudván a 3 évi gyakorlati szolgálatot igazolni, az idén nem volt vizsgára bocsátható. A vizsgára bocsátott 15 egyén közül 2 kitünően, 3 jól, 8 kielégítően alkalmasnak találtatott; 2 nem állotta meg a vizsgát. A vizsgázottak közül 4 csikmegyei, 2 fogarasmegyei, a többi háromszékmegyei volt.

Tanári kör. Az országos középiskolai tanári egyesület brassói körének 10-én délután 3 óra-

kor tartja meg ez évi első rendes ülését a k. kereskedelmi iskola helyiségében. Tárgy: 1) Elnöki megnyitó 2) Benke J. értekezése a latin nyelv gymn. oktatásáról. 3) Az öttagú bizottság jelentése a f. évi munkaprogram tárgyában.

Iparos-szövetkezet. Lapunk szerkesztőjétől az „Ifjú Erdély” legújabb száma „A hadsereg és honvédség szállítási” czimen irányozkodik hoz, mely egy általános erdélyi iparosszövetkezet létesítésével foglalkozik. A cikket jövő számunkban reprodukálni fogjuk.

Gazdasági kiállítás. A bareza-ági kerületi gazdasági egyesület gyümölcs- és kertészeti kiállítást rendezett a lövöldében, mely tegnap nyílt meg.

Kolozsvár halottja. Megrendítőleg hatott reánk a hír: hogy Jenei Viktor meghalt. Egy élete delében lévő férfi, közéletünk egyik legkitűnőbbje, a tudományok bajnoka, meghalt. A kolozsvári egyetem, az evref. egyház, az E. M. K. E. a rongyos egyesület, Kolozsvár város halottja ő. Régen betegeskedett s mégis váratlanul hűnt el. Halála nagy csapás első sorban Kolozsvár városára, melynek ő egyik legtekintélyesebb s legtevékenyebb férfa volt. Kolozsvár gyászában osztozunk mi is, — Jenei Viktor halála megrendített minket is.

A közművelődési kongresszus — mint mult számunk táviratai jelezték, 10-én d. e. folytatta és d. u. két órákor be is fejezte tanácskozásait. Tisza Lajos gróf elnök megnyitván az ülést, Tábódy József, a szegény beteggyermek-egyesület alelnöke, terjesztette elő javaslatát, melyeknek tárgyalásában a kongresszus nem boesátkozott. A nyolczadik javaslat, Bánó József előadása, elmaradván, Károlyi István gróf tartott nagy figyelemmel hallgatott előadást, melyben az országos közművelődési egyesületek centralizációjának szükségét fejtegette. A nemes gróftól lelkes előadásért zajosan megéljeneztek és megtapsolták. Az előadás

hosszu vitára adott alkalmat, melyben közel husz szónok vett részt. Andrassy Tivadar gróf határozati javaslatot nyújtott be, melynek értelmében a szövetkezés most még korai és csak évenként tartandó kongresszusokat kíván; ezzel szemben Szalay Pál határozati javaslatában a szövetkezetbe lépés szükségét fejt ki. E két határozati javaslat körül csoportosult a közel három órát igényelt vita, melyet Tisza Lajos gróf elnök az elmondott nézetek csoportosításával rekesztett be. A tárgyszózat utolsó pontjának letárgyalása után az elnök berekesztette a kongresszust. Két órákor bankettre gyűltek össze a kongresszus tagjai a Szkszayban.

Vadászat. Alsó-Arpásról írja levelezőnk, hogy f. hó 9-én Feleken hivatalos hajtvadászat volt, melynek egy medve esett áldozatul. A vadászatot 10-én folytatták a sératai határban, de igen rossz esős időt kaptak.

Kirándulás Bukarestbe. Ezen kiránduláshoz kívánatra elszállásolás és ellátás nélküli jegyek is kiadnak s p. rendkívüli kedvezmény árban. II. oszt. 13 frt. III. oszt. 9 frt oda s vissza. A jegyek 10 napi érvényességgel bírnak s minden fölülfizetés nélkül jogosítanak gyorsvonatok használatára is, ugyintén az utazás félbeszakítása oda is, vissza is. A résztvevőknek vasárnap d. u. egy különvonat áll rendelkezésükre ingyen oda-vissza Bukarestből a lóverseny tere. A programmszerű ellátás Bukarestben két napra van számítva. Mai postával vett értesülés szerint a kirándulók tiszteletére vasárnap 16-án este zeneestély s táncszívalom fog rendeztetni Bukarestben; Hétfőn, 17-én este pedig a gyönyörűen díszített és berendezett nemzeti színházban diszeloadás fog rendeztetni.

Sinaiba — mint már említők — vasárnap, f. hó 16-án különvonat megy Brassóból rendkívül mérsékelt árban. A jegyeknek két napi érvényességük van. Bővebb felvilágosítással szolgál a m. k. állam

vasutak városi menetjegyirodája Brassóban. Klastrom-utca.

Rezs- és zab szállítás a cs. kir. hadsereg részére. A cs. kir. 12-ik hadtest gondnoksága Nagy-Szebenben a nagy-szebeni cs. kir. katonai élelmezési társzére 3800 métermázsa rozst és 11,700 métermázsa feker zabot; a gyulafehérvári élelmezési társzére 800 métermázsa fehér zabot; a brassói élelmezési társzére 3,800 métermázsa rozst és a kolozsvári élelmezési társzére 3700 métermázsa rozst vásárol be. Az eladási ajánlatok levél alakban (egy 50 kros bélyeggel ellátva) f. év okt. hó 13-ika délelőtti 11 óráig a cs. kir. 12-ik hadtest gondnokságához, legalább is 10 napi lekötéssel (impegnoval) teendők. Bővebb felvilágosítást ad a brassói kereskedelmi és iparkamara.

Táviratok.

Szófia, okt. 12. (Eredeti távirat.) A vidéken több helyütt véres összekocczanások voltak a választásoknál. 28 személy megölt, 35 megsebesült. A választás eredménye: 258 kormánypárti és 27 ellenzéki.

Bécs, okt. 12. (Eredeti távirat.) Ő felsége a delegációk idei ülészakát október hó 27-ére hívta össze Bécsbe.

Brassai piaci árfolyam.

— Adler L. Jakab jelentése. —

Brassó, 1887. október hó 13-án

Román papírpénz a 20 frankos	8.55 vétel	8.57 eladás
ezüstpénz a 20	8.50	8.55
Napoleon'or (aranypénz)	9.90	9.93
Török lira	11.22	11.24
Arany	5.88	5.90
Orosz papírrubel	110.—	111.—

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:
Szterényi József.

H I R D E T M É N Y E K.

Üzlethelyiség-változtatás!

Van szerencsém a nagy közönséget tisztelettel értesíteni, hogy dívatáru üzletem helyiségét áttettem a teljesen újonnan épült

Popp B. G.-féle házba
a Klastrom-utczába

és kérem b. további pártfogásukat.
Kiváló tisztelettel

Temesváry István.

Szám 348.—1887. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a segesvári kir. járásbírószág 2600. számú végzése által *Neiländer K. és testvérei* budapesti czég javára buni báró *Szentkereszty Pál* ellen 238 frt tőke, ennek 1886. évi július hó 30. napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 44 frt 70 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírőilag lefoglalt és 900 frtra becsült egy 2-éves szőcsárga ménló csikó és 300 kalangya tiszta buzából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a segesvár-i kir. járásbírószág 3121/1887. sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis *Bunban* végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére 1887-ik év október hó 14-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbit ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Segesvár, 1887. október 2-án.

Fodor Árpád,

kir. bírósági végrehajtó.

Szám 134.—1887. végrh.

Árverési hirdetmény.

Alólikt bírósági végrehajtó az 1881-ik évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezenel közhirre teszi, hogy a brassói kir. törvényszéknek 2788. és 2789—84. 4009. és 4010. szám a. kiküldetést tartalmazó végzése folytán *Eisenstein Móricz* javára *Jakab József* ellen 14 frt 42 kr tőke ennek május 9-től és 300 frt tőke, ennek 1887. év június hó 25-ik napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 7 frt 04 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bírőilag lefoglalt és 498 frtra becsült ingóságok u. m. házi butorok nyilvános árverés útján el fognak adatni.

Mely árverésnek a 2420.—1887. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén vagyis Brassóban, belváros Nagy-utca 49) szám alatt leendő eszközzésére 1887-ik évi október hó 14-ik napjának délután 3. órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881-ik évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a netalán elsőbbségi igénylők pedig felhivatnak, miszerint jogaikat az említett t. cz. 111. és 112. §-a alapján árverezés megkezdéseig érvényesítsék.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881-ik évi LX. t. cz. 108. §-a szerint fizetendő.

Brassó, 1887. év szeptember 27.

Borsos Zsigmond,
kir. bírósági végrehajtó.

Lakásváltoztatás!

(392) 6 6

Dr. Pawelka Ernő,

az összes orvosi tudományok tudora

szent-Mihály-naptól kezdve Nagy-utca 492. szám alatt (Nowotny-féle ház) I. emeleten lakik.

Rendelési idő:

naponként délutáni 2 órától 4 óráig.

1790.—1887. szám.

(400) 3—3

Hirdetmény.

A fogarasi m. kir. ménesuradalom fogarasi majorjában következő telivér mőllthali fajtájú számfelletti tenyésznagy van szabadkézből való eladásra felállitva és pedig:

3 drb 10 éves tehén (mind behágtatva és fejhető.

2 drb. 3 éves hasas üsző.

1 drb. 2 éves üsző.

Venni szándékozók Fogarason az uradalmi igazgatósághoz forduljanak.

A fogarasi m. kir. állad. ménesuradalom igazgatósága.

En, Csillag Anna

185 cm. hosszú óriási Loreley-hajammal, melyet az általam fölaltalt kenőcs 14 havi használata után nyertem, bizonyítom, hogy e szer megakadályozza a hajkihullást, elősegíti a hajnövést és erősíti a hajbőrt, — uraknál elősegít egy teljes erős szakállnövést, rövid ideig való használat után a hajnak, valamint a szakállnak természetes színt és sűrűséget kölcsönöz és megóvja a korai öszüléstől a legmagasabb korig. — Egy köcsög ára 50 kr, 1 frt, 2 frt. Postával küldés naponként a pénz előleges beküldése v. posta-utánvételt mellett az egész világba.

CSILLAG és TÁRSA

(278) Budapest, 12—20
király-utca 26. szám alatt.

Szám 357.—1887. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alólikt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. törv. czikk 102 §-a értelmében ezennel közhirre teszi, hogy a segesvári kir. járásbírószág 2081./1887. számú végzése által kolozsvári *Somlyai László* javára buni báró *Szentkereszty Pál* és *Anna* ellen

172 frt tőke, ennek 1876. évi november hó 1-ső napjától számítandó 6%-os kamatai és eddig összesen 67 frt 45 kr perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bírőilag lefoglalt és 830 frtra becsült öt darab ló és egy csikóból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a segesvári kir. járásbírószág 3114/1887. számú kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis *Bun községben* végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközzésére az 1887. évi október hó 18-ik napjának délután 3 órája határidőül kitűzetik, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hívatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. törvénycikk 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek, becsáron aló is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. törv. czikk 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Végül felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítettséghez tartanak jogot, a mennyiben részükre foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólikt kiküldöttnek vagy írásban beadni, avagy pedig szóval bejelenteni tartoznak.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Segesvár, 1887. október 5-én.

Fodor Árpád,

(405) 1—1 kir. bírósági végrehajtó.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hírlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kérje a „Betegbarát” czimű röpiratot. E könyvecskeben nemcsak a legjobbaknak bizonyult háziszerek vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy igen sok esetben egy egyszerű házieszer is elegendő arra, hogy meg a látszólag gyógyíthatatlan betegség is szerencsésen elháríttassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát” megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segítségével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek költésébe nem kerül.